

Ára 10 korona

# HAJDUFÖLD

1923. év március 16.

PÉNTEK

Debrecen, V. évf. (61. sz.)

**ELŐFIZETÉSI ÁRAK:**  
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 200 K.  
EGYES SZÁM ÁRA 10 K.

**KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP**  
FELELŐS SZERKESZTŐ:  
**KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY**

**SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL**  
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM  
TELEFON 3-48. SZÁM.

## Anglia közvetítőnek lép fel Németország és Franciaország között

**A franciák és belgák békeelhajtásait a brüsszeli konferencián precizírozzák — A kisantant aknamunkája Magyarországon ellen**

A mai napon a külpolitikában a súlypont Londonba helyeződött át. Francia félhivatalos jelentés szerint Londonban elterjedtek már a Ruhr-vidék megszállása ügyében való intervenciák hírei. Ezek a hírek arról szólnak, hogy

**az angol kormány Németországnak közbenjárását ajánlotta fel**

és ha a német kormány hajlandóan mutatkozik az angol közbenjárás elfogadására, akkor a legközelebb időn belül összeül Londonban az egyeztető bizottság. Mint már legutóbb megjelöltük, a francia és belga miniszterelnökök legutóbbi brüsszeli

találkozásának oka az volt, hogy Németország jóvátételi kötelezettségének teljesítésére olyan feltételeket állapítson meg, amelyeket Németország elfogadhat. Ez volna

**az ujonnan megszállott német területek kiürítésének előfeltétele.**

Ma már az angol sajtóban is meg erősítik azt a feltevést, hogy a brüsszeli értekezlet: Franciaország és Belgium gyengeségtől mentes béke elhajtása nyitvánnyá válik. A Ruhr-vidék megszállásának története, úgy látszik, új fázishoz érkezett, bár befejezéséről még szó sem lehet.

## Sem Franciaország, sem Belgium nem fogja egykönnyen kiengedni kezei közül a zsákmányt

és az erőszakoskodásnak még sokáig nem lesz vége. Hogy a megértés szelleme még egyáltalán nem mutatkozik a megszállók körében, annak bizonyossága a bueri múzeum udvarán agyonlőtt két német rendőrtisztviselő. Ezeknek a szerencsétlen embereknek más bűnük nem volt, minthogy a kitiltás ellenére visszatértek és a megszálló hatóságok kezére jutottak.

**A franciák a németek behódolását várják még mindig**

és ezért megengedik, hogy a csatlós vasutasok újra megkezdjék szolgálatukat dacára annak, hogy a szolgálatban való visszatérés határideje már régen elmúlt.

Kevésbé valószínű, hogy az elkeseredett németek között akadjanak számosan, akik azt a kedvezményt igénybe veszik. Nagyon súlyos szintű tünteti fel a francia hatóságokat az az intézkedés, amellyel a német minisztereknek a Ruhr-vidékre való beutazását megakadályozni igyekeznek.

Mintán a Ruhrvidék végeredményben német terület, ezért meglehetősen kétséges a francia megszállóknak a német miniszterek kitiltását célzó rendelkezési joga. A vasuti állomásokon kifüggesztették a német miniszterek fényképeit, hogy az utlevél vizsgálatoknál felismerjék őket.

Londonba ma kellett megérkezni az angolai nemzetgyűlés ellenjavaslatának.

Félhivatalos jelentések szerint azt tervezik, hogy a szövetséges hatalmak Londonba képviselőket küldenek ki, ahol megvitatják a helyzetet a török ellenjavaslatok alapján.

Paris nyugtalanodik amiatt, hogy Németország a versaillesi szerződés katonai határozatait nem hajtotta végre. Ezzel kapcsolatosan rámutatnak arra, hogy a rajnai tartomány kiürítésének határideje addig nem esedékes, amíg

**Németország kivonja magát a leszerelési kötelezettség alól.**

Ez a francia felfogás eléggé mutatja, hogy mennyire tartják a franciák sürgősnek a német területek kiürítését. Mivel pedig a közeljövőben összeül az egyeztető bizottság ezzel a kérdéssel okvetlenül és elsősorban fog foglalkozni, a francia diplomácia óvatosságának jele, hogy már most jóelőre megkezdte a védekezést és elhárítja magától ezt a kávévátságot.

Valószínű, hogy a németek a Ruhr-vidék kiürítésével kapcsolatosan követelni fogják a Rajna-vidék kiürítését is. Ezen ez ellen irányul ez a francia megállapítás. A francia sajtóban a békeszerződések végrehajtására kiküldött bizottságokat azzal vádolják, hogy munkájukkal sohasem készülnek el. Sürgött, hogy a nagykövetei értekezlete lépjen közbe és fejeztesse be a bizottságok munkáját.

**Az ir lázadás tovább tart.**

Tegnap reggel négy lázadót kivégezték.

Nincsen jugoszláv külügyminiszter egy londoni lapban nyilatkozott és azt állította, hogy Magyarországot csupán feltételeken vették be a népszövetségbe. Ugyanez a lap ma cáfolatot tett közzé és megállapítja, hogy

**Magyarország leszerelési kötelezettségét teljesítette**

kivéve néhány lényegtelen részletet és így a népszövetség minden feltétel nélkül tagjai sorába felvette. A kisantant áskálódása ezáltal nem sikerült és mindenesetre figyelmeztető ez arra, hogy figyelmesen és óvatosan kell érdekeink felett őrködni a kisantanttal szemben.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában  
Hiszek egy isteni örök igazságban,  
Hiszek Magyarország feltámadásában  
Amen.

## Debrecen impozáns szabadságünnepe

**A főiskolai diákság és a magyar asszonyok az ünnepségek élén**

Debrecen városa hagyományos lelkesedéssel ünnepelte meg március idusának hetvenötödik évfordulóját. Az utcákon nemzeti zászlókat lobogtatott a friss tavaszi szél, — ismét kigyultak a fiatal arcok az örök márciusi ifjúság ígérő, de mindenek felett az öntudatos és szervezett főiskolai diákság tett impozáns ünnepségével tanúbizonyságot és vallomást arról, hogy méltó a három emberöltő előtti nagy elődökhöz. A lélekemelő ünnepségekről, amelyeknek során újból összedobbant a legmagyarabb metropolis minden magyar szíve, alább számolunk be:

**Az egyetemi ifjúság ünnepélye**

A debreceni Tisza István tudományegyetem ifjúságából alakult bajtársi egyesületek, az egyetemi ifjúság izzó lelkesedéssel ünnepelte meg a szabadság kivívásának évfordulóját. Reggel kilenc óra után a Péterfia-utcai Csabaház udvarán gyülekeztek a bajtársi egyesületek tagjai, honnan zárt sorokban vonultak Bene Bálint Attila vezér vezette alatt az Arany Bika szálloda elé. A Csaba bajtársi egyesület tagjait Kulcsár Ferenc Csaba alvezér, a Werbőczy jogikari bajtársi egyesület tagjait Hanka Tibor Werbőczy vezér, az Árpád bölcsészeti bajtársi egyesület tagjait Nyakas János Árpád vezér, a Festetics gazdasági akadémiai bajtársi egyesület tagjait Sulyok Elemér Festetics vezér, a Széflé tagjait pedig Kolosváry-Borcsa Mihály, a Hajdúföld főszerkesztője, országos alelnök vezette.

Az egyetemi hallgatók csapatát sok száz főnyi tömeg várta az Arany Bika előtt, ahol a debreceni egyesített cigányzenekarok a Rákóczi-induló tűzes hangjaival fogadták a diáksapkas csapatot, mely a közönséggel egyesülve vonult fel az Arany Bika zsúfolt termébe.

**A Bika dísztermében**

Az ifjúság ünnepélyét a Magyar Imre zenekara által előadott Csaba induló nyitotta meg, melynek elhangzása után a Himnusz fenséges akkordjai zendültek fel.

Majd Kalmár Dániel gazdasági akadémiai hallgató szavalt el hazafias átérzéssel és mély tüllel a Talpra magyart. Az egyetemi vegyeskar Orosz István regős precíz vezetésével énekelte el Petőfinék: „Rég veri már a magyart a teremtő”, „A virágnak megtiltani nem lehet”, „Te vagy, te vagy barna kislány” és „Hull a levél a virágról” kezdetű dalait.

Ezután dr. Tankó Béla egyetemi tanár mondotta el gondolatokban gazdag megnyitó beszédét.

Irtóztató árat kellett fizetnünk, — mondotta — hogy újra úgy érezzük március 15. nagy fontosságát, mint hajdan. Meg kellett érte fizetni azt az árat, hogy most már tisztán lássa minden magyar ember, hogy amit két emberöltőn csíntunk, annak semmi köze sem volt március idusához. E két emberöltő alatt rendre eloroztak tőlünk mindent. Kiesett kezeinkből a kalapács, véssz s kifutott a magyar lába alól a föld. Nem az a láng lobogott a magyar lelkekben, amely háromnegyed évszázaddal ezelőtt gyúlt ki, amikor tetszett a Góddviselésnek megmutatni, hogy milyenek szeretné látni a magyart.

Március 15. ének csodálatos jelentősége van. A magyar nemzet 1848. március 15-én emelkedett fel a meglátta magyar ideál felé. A magyar diákra nagy feladat vár:

**visszafoglalni az elárult magyar földet.**

De lesz-e erőnk visszaadni a magyar gondolkodást? A Kárpátok nem jöhetnek visszahozni az elszakított milliókat, akiknek nem szabad ma ünnepelni. És van-e még magyar, aki idegen nemzettől vár segítséget? Ti reátok vár a haza elszakított részeinek visszafoglalása.

Most honfoglalásra indul a könyvek világának népe a magyar tanuló ifjúság. Induljatok el a helyről visszafoglalni ezt a szegény meg-onkított hazát, amelyben most minden idegen!

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Magyar Imre zenekara játszott kuruc nótákat és irredenta dalokat. Radetzky László szavalt el ezután erős tehetséggel Hanka Tibor Werbőczy vezér „Trianon” c. irredenta versét.

Bene Bálint Attila vezér tartotta meg nemes gondolatokkal gazdag ünnepi beszédét, majd Lakner Ilonka mély átérzéssel interpretálta Szilágyi Béla „Petőfi éjszakája” című versét.

Péter Zoltán bölcsészettan-hallgató záróbeszéde után a közönség a Kossuth-nóta hangjai mellett hagyta el a Bika nagytermét.

**A Kossuth-szobornál**

A bajtársi egyesületek tagjai ezután zárt sorokban a Kossuth-szobor elé vonultak, hol a Kossuth-nótát énekeltek el. Majd több mint ezer ifju ajkán felhangzott a Szózat fenséges dallama, mely szabadon tört a márciusi kéklő ég felé s a kacagó tavaszi napsugárban megfürdve hirtül vitte a rabmagyaroknak is: Itt élnek halnod kell!...

**A Kollégium udvarán.**

Délután 2 órakor a Kollégium udvarán volt emlékünneplés, ahol a

kántus nagyhatású énekszáma után **Keresztury János**, az Egyetemi Kör elnöke mondott lendületes emlékbeszédet, míg **Székely László** és **Hegedűs Kálmán** hatásosan szavaltak.

#### Iskolai ünnepélyek

A ref. főgimnázium Arany János Önképzőköré délelőtt 11 órakor tartotta emlékünnepélyét nagy érdeklődéssel kísérve. A főgimnáziumi vegyeskar és zenekar precízen előadott számai után **Thuróczy László** tartotta meg megnyitó beszédét, majd **Bessenyei Lajos** szavalt a el tüzelt a Talpra magyart. Az ünnepély szónoka **Solymossy József** volt, aki Petőfi prófécijáról tartott tartalmas beszédet. **Boda József** szavalt a még nagy tetszéstől kísérve Kozma Andor „Vae victis” c. versét és az ünnepély a Rákóczi induló hangjai val véget ért.

A ref. leánynevelő intézet délelőtt a Kossuth-utcai templomban tartotta meg ünnepélyét, amelyen **Popp Ferenc** dr. tanítóképző igazgató mondott magasszónyalású imát. Az ünnepély szónoka pedig **Vekeray Béla** volt.

A **Svetits-intézet** délelőtt tartotta március 15-iki ünnepélyét, amelyen szentgyörgyi **Czeke Amália** mondott hazafiságtól lángoló ünnepi beszédet.

A **róm. kath. főgimnázium** ifjúsága délután 5 órakor rendezte meg hazafias ünnepélyét az intézet zsufolóság megtelt dísztermében. Az ünnepi beszédet **Majzik László** mondotta.

A **Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete** délután 6 órakor tartotta a Kereskedő Társulat zsufolóság megtelt dísztermében hazafias ünnepélyét. A városi dalegylet énekszáma után **Bihari Gizella** adott elő kiváló technikával cimbalmon egy verbunkos magyar ábrándot, majd **Csánky Andor** tanár tartotta hatásos ünnepi beszédét. **Szabó Pál** és dr. **Dávid Géza** szavaltata után az ünnepély a Szózat eléneklésével, melyet a városi dalegylet adott elő, véget ért.

#### A magyar asszonyok ünnepe

Déltűn három óra tájban sűrű csoportok vonultak a vármegyeháza felé:

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége debreceni fiókjának tagjai. Felvonultak a vármegyeháza udvarára a Dóczy és Svetits intézetek és a felső kereskedelmi iskola leány növendékei. Kevésfél három óra után indult meg a hosszú menet, melyhez az Iparos dalárda is csatlakozott, a Kossuth-szobor felé. Elöl a magyar lányok, mellükön a nemzetiszínű paizsszal, hátrább a **Mansz** tagjai. A Kossuth-szobor előtt több ezer főnyi tömeg várta a menetet, melynek a szobor előtt történt elhelyezkedése után megkezdődött az ünnepély. Az Iparos dalkör énekelte el a Himnusz, melynek elhangzása után **Gáldnffy János** lépett a szobor talapzatára, szent fogadalmat téve a magyar asszonyok nevében, hogy olyan nemzedéket nevelnek, amely a haza visszaszerzésére kész és képes is lesz.

Majd elhelyezte a szobor talapzatán a **Mansz** hatalmas babérkoszorúját, melynek szalagján ez a felírás áll:

*A Te szellemében élünk és küzdünk. — A debreceni magyar asszonyok.*

Utána **Lakner Ilonka** helyezte el a magyar honleányok csokráit a szoborra, lelkes beszéd kíséretében.

**Biczó Gyula** a Debreceni Iparoskör és Ipartestület nevében helyezte el egy hatalmas babérkoszorút a szoborra.

Utána ifj. **Szele György** a **Mansz** ünnepi szónoka mondotta el nagyhatású, izzó hazafiságu beszédét.

— Kigunyolnám a tettek tavaszának szent emléket — mondotta — ha én ma itt a márciusi tüzes örök ifjú magyar lélek oltárképe előtt hitvány szóár adattal akarnám pótolni a cselekedetek gyáva hiányát, 1923 március idusa csak katonákat akar találni, csak katonákhoz akar szólani és a katoná előtt nincs gyűlöletesebb, mint a fecsegés — 1923 márciusának mondani valója különben is mindössze ennyi.

Kész vagy-e azért a vigasztalásért és megváltásért, amit tenéked a márciusi szabadság magyar lelke kínál, és amelyre te rongyos di-

dergő, éhező és szomorú magyar testvérem úgy óhajtozol már, mint haldokló száraz ajaka az Ur bírányának testére és vérére, — kész vagy-e azért a megváltásért holnap, vagy talán ma, talán a következő pillanatban megállni a tizenhárom aradi magyar szent helyén is? Igen, — vagy nem? Ha nem, — akkor testvér, tenéked ez a mai nap nem jelent semmit.

— Mert ennek a napnak a szent lelkét, olthatlan fényét és melegét nem a zöld vagy fehér asztalok mellett fontolgató bölcsek, hanem a faragatlan dacos magyar farkasok, a könnyelmű és meggondolatlan

felelőtlenek táplálták egy ezredéven átál vérző homlokokkal,

átvert fiatal szívekkel, korán itten hagyott hirtirágos, ifjú életkekkel és mindig jókedvű, soha meg nem bánt örök és halalos felelőtlenességgel.

— És ma, amidőn a saját szennyünk, vétünk, hitványságunk miatt oda züllött a magyar sors, hogy a leghitványabb ellenség tüzes gránátja akkor veri széjjel templomainkban az Ur szent asztalát, amikor éppen akarja és amikor annak a tüzes gránátján innen hazulról diktálják az irányt, — ma akarja valaki kard, ököl és vérhulladást helyett hitvány szóbeszéddel kicsalni a holnapi napot? Nem Debrecen! Ne család magadat és ne család a világot! Felejts el mindent, tűj békétüressel és bocsáss meg, ha akarsz, az anyád gyilkosának is és ne ámtis másokat, hogy akad a világon valaki, aki majd neked is megbocsát. A tettek tavaszának ez az üzenete hozzád!

És azon a szomorú, gyalázatos öszön, amikor már ugylátszott, hogy a márciusi örök láng számára nincsen szárnyuk többé, kitárták előtte szívüket a magyar asszonyok, hogy mint kicsiny lámpásokban átment-sék azt a viharon egy új márciusi ifjúság számára. Amikor már Kossuth Lajosnak a legutolsó regimentje is elfogyott,

a magyar asszonyok állottak ki a posztokra,

katonái lettek a nemzetnek, amikor már egyetlen katonája sem volt

többé és győnge karokkal, de annál forróbb és bátrabb magyar szívvel diadalmasan virrasztották át a márciusi tűz mellett a nehéz éjszakát.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után **Pongrácz Elemér** joghallgató a jogászság nevében áldozott március idusának. Beszéde közben megszólalt a Nagytemplom tornyában a Rákóczi-harang, amelynek az egész teret betöltő erős szava minden hangot elnémítva, élvezhetetlenné tette a különben szépen megkonstruált beszédet.

Az ünnepélyt az Iparos-dalárda „Nem-nem-soha!” c. irredenta dala zárta be.

#### Irredenta diszeloádá: a Csokonai-színházban.

A Csokonai-színház előkelő közönséggel zsufolóság megtelt nézőtere előtt este magas színvonalu irredenta előadást tartottak az egyetemi bajtársi egyesületek.

Az ünnepséget a katoná zenekar nyitánya vezette be, majd a Csaba bajtársi egyesület énekkara adta elő a Himnusz, lendületesen, erővel teljesen. **Mayer Béla** orvostanhallgató nemes páthoszu szavaltata után **Kolosváry-Borcsa Mihály**, a **Hajdúföld** főszerkesztője beszélt a magyar ifjúság nevében. Szembe állította a mai háborukban próbált, szenvedések acélozta magyar ifjúságot az elmúlt három generációval.

A mai ifjúság kilenc év véres, kínos március idusa után nem is tudna ünnepelni. ha a Petőfi szellemének száz év utáni föltámadása a jeltelen sírból nem volna tanubizonyosság amellet, hogy

a háboruban elpusztult ifjú baitársak vére megváltja az egész és magyar Magyarországot.

Ezért a megváltásért dolgozik céltudatosan a szervezett magyar ifjúság is.

Az ünnepi beszéd után a **Csaba** énekkar énekelte el a Talpra magyart és a Nem-Nem-Sohát nagy tetszés közepette. Végül **Kardoss Géza**, a Csokonai-színház igazgatója szavaltta el a Talpra magyart, mély művészi átérzéssel és hatalmas lendülettel.

#### UTOLSÓ DALOK

A dal az emlék még tied,  
Ma még te vagy a fény s a lét.  
Ma még te vagy a szerelem...  
Körül ölel vágyó karom.  
A csókod ma még akarom  
Ma még maradj velem!

Holnap ősz lesz és szürke ég...  
A szenvedésből már elég.  
Holnap feledni akarok!  
... Ma még te vagy a fény s a lét  
A dal, az emlék még tied  
S én a tied vagyok...

hűltbi LUKÁCS LAURA.

#### ROSSZ GAZDA VOLTAM

De jó volna még egyszer szüretelni.  
Tavaly ilyenkor még szép volt a termés  
Tavaly ilyenkor szilaj volt a kedvem  
Fürltel a vesszőt botorul leszedtem.

Balgaságomat már hiába bánom,  
S a szomszédokat nézem irigykedve  
(De sok ember van, kinek jó a kedve.)

Vágy-venyigék nekem már nem teremnek  
Nem nézem, jaj, nem bírom nézni őket,  
A vidámakat, a szüretelőket.

En már nem fogok többet szüretelni.

KIRÁLY TIBOR.

#### Petőfi származása

Irta **Matusevits Péter** m. kir. főerdőtanácsos  
Az a körülmény, hogy **Petőfi Sándor**, hazánk egyik legnagyobb költőjét és fiát hol a szerbek, hol a csehek, hol az oláhok tartják magukénak, sőt magyar emberek is akad-

tak, kik nem átalították át szerbnek deklarálni — készített arra, hogy én, aki kutattam ez ügyben, magam is hozzájárjak a kérdéshez okmányok alapján.

**Petőfi Sándor** születésének száz éves fordulóját üljük mi és a külföld. Európaszerte ünneplik a nagy elmét. Valóságos legendás alakká vált. Mi magyarok, akiknek testéből való test, idegen származásának deklaráljuk. Megfosztjuk magunkat attól, ami a miénk. A Petőfitársaság ünnepélyén **Rákosi Jenő** szerb származásának deklarálta. Dr. **Szathmáry István** a Petőfi társaság tagja Petőfiről tartott beszédében a Petrovics családot nyittravármegyeinek mondja. Mi hát a valóság?

Petrovich (Petrech) család Magyarország vármegyéi és városai című mű nyittravármegyei részének tanúsága szerint 1597-ben kapta nemes-ségét és az 1723. évi szakolcai kerületi nemesi vizsgálatoknál igazolta azt. A Petőfi-könyvtár III. füzetében **Várad** Antal szerint a Petrovics familia I. Lipót császártól kapta címerét 1667. évben Laxenburgban. A címer hármán zöld halmon, két mezőben egy pánccslos kar, mely könyökben hajlik és kivont kardot tart. Aranyleves korona van fölötté és a heraldikus sisak. Az egész címer két arany és vörös ezüst színű takaró földi. A család ősei Petrovics

Márton és János kapták a címet Pozsony vármegyében. Az armálist 1668. március 30-ikán hirdették ki Vágújhelyen Nyittravármegyében.

Várad szerint a család egyik ága Nyittravármegyébe szakadt — innen magyarázható, hogy 1668-ban ott hirdették ki az armálist. Ugyancsak Várad szerint 1770 körül Petrovics Tamás és János **Podmaniczky** Sándor aszódai birtokos hívására Aszódra költözött. Petrovics Tamásnak az ötödik fia, **István**, ki Kartalon született volt, Petőfi Sándornak az édes-atyja.

Ennyit tudunk a könyvekből és az eddigi kutatásokból. Hol volt és hol van Nyittravármegyében a család fészke, arról eddigre senki sem emlékezett meg. A Petrovics, sok helyen Petrech család, a mi tulajdonképpen egy és ugyanazt jelenti, vagyis Péter családjából való, jó magyaros fordításban Péterfi vagy Petőfi Vagyócson, Nyittravármegye niavai járásában még ma is meg van. Ez egy lutheránus kis nemesi község Csejthe és Vágújhely mellett. A községnek 1003-ban volt már pecsétje. A csejthei vár oltalma alatt állott, mely az Országh, **Drugeth**, **Zrínyi** és **Forgách** családoké volt. **Mesterházy Nagy Mihály**, a községnek bírája 1913. évben, mikor ott jártam, büszkeséggel mutatta be nekem barna fekete szemű, csak

tótul tudó menyecske feleségét, a Petrovics-leányt, ki Petőfi családjából való. A Petrovics családra vonatkozó adatok ott vannak Vagyóc község könyvében, melyet áttanulmányoztam.

Petrovics Tamásnak, Petőfi Sándor nagyatyjának a bölcsője Vagyóccon ringott. A vonatkozó anyakönyvi adatok Hrachovistyén, a római katolikus plébános kezén lévő anyakönyvből beszerezhetők. — Akkor ugyanis még a római katolikus plébánosok vezették a lutheránusok anyakönyveit.

Az 1746. évben aug. 22 én Vagyóc nemes községben született **Adám** nevű úkapámnak, ki majd egy fél századon át volt a nemes község bírája, **Ivannes Petrech**, vagy Petrovics és neje **Anna Huszko** (luth.) voltak keresztiszülei. Tehát **Petőfi Sándor** sohasem volt szerb eredetű, hanem felvidéki magyar nemes családból való, melyet Péter őse után hol Petrechnek, hol Petrovich-nak neveztek. Ha magyarajku községben és nem tótajku községben lett volna, ép úgy lehetett volna Péterfi, vagy Petőfi, akár a magyar helyen lakott és őseitől Páltól elnevezett Pálffy család. Petőfi családja tehát tótajku magyar nemesi család. Szerb pedig már azért sem lehetett, mert lutheránus volt, lutheránus szerb pedig nincsen.

A szünni nem akaró tetszésnyilvánítások elphintével Végh László *Siguranta* három fölönásos színjátéka került színre. A hatásonan fölépített darabot, amely hűséges képet ad e hirhadt olah intézményről, ugyancsak egyetemi hallgatók játszották lelkesedéssel és igyekezettel.

Sok taps jutott Morvay Stefániának, Kovács Imrének és László Istvánnak, akik mindhármán figyelemreméltó alakítást nyújtottak, míg a többi szereplők is megérdemelnék minden dicséretet. A lelkes közönség az ifjú szerzőt is többször szólította lámpák elé.

#### A vidék ünnepe.

Nyiregyházaán délelőtt az összes elemi és középfokú iskolák tartották meg ünnepélyeiket. A legkimagaslóbb volt ezek közül az evangélikus Kossuth Lajos-főgimnázium ünnepélye, amelyen a város polgársága által 1890-ben alapított Kossuth Lajos történelmi pályázat ezidei nyertese, Telcs László tartotta meg az ünnepi beszédet. Délután a nyiregyházi helyőrség, a testületek, az ifjuság és az egész polgárság részvétele mellett a városháza előtti Kossuth-téren folyt le a polgárság ünnepsége, amelyen dr. Sassy Szabó László ügyvéd mondott hatáson ünnepi beszédet. Mátyás Lajos ev. lelkész magas színművészeti odáját és Mayer Béla egyetemi hallgató hatáson szavaltatát meleg ünneplésben részesítette a közönség. Este a Koronaszállóban ünnepi lakomára gyűlt össze a polgárság.

Berettyóújfalui lakossága március 15-ét délelőtt a református és katolikus templomban, délután pedig a református Templom-téren ünnepelte meg.

#### Hősi halottak emlékezete

Március 15-én, a szabadság ünnepén leplezték le a debreceni négy-évfolyamu fiú felsőkereskedelmi iskola hősi halottainak emlékeztetőre elhelyezett emlékműt felemelő ünnepség keretében.

A leleplezési ünnepélyen megjelent a kultuszminiszter képviselője, Schwöder helyettes államtitkár, a katonaság képviselőiben Kratochvíl Károly altábornagy, körletparancsnok, a helyőrség tisztikarának képviselői, a város képviselőiben Csóka Sámuel polgármesterhelyettes, Csűrös Ferenc kultúrparancsnok, Vass Károly tanácsnok, a Tisza egyetem képviselőiben Thegze Gyula rektor és Bacsó Jenő jogkari dékán; Ady Lajos tankerületi főigazgató, az egyházak képviselőiben Révész Imre ref., Farkas Győző ág. evangélikus, Papp Gyula gör. kath. lelkész, Horgyár József igazgató, dr. Kertész István, a Baross Szövetség elnöke, és sokan mások.

#### A templomban

A leleplezési ünnepély a Kossuth-utcai ref. templomban kezdődött, ahol Révész Imre ref. lelkész mondott magasszónyású gondolatokban gazdag emlékbeszédet. Ezután a közönség átvonult a Kereskedelmi Akadémia dísztermébe, ahol folytatódott az ünnepély. A bejáratnál cserkészek állanak sorfalat, a bejárat gazdagon díszítve fenyőkkel. Az emlékművet egy Erdélyből megmentett nemzetiszínű lobogó borítja. Az ünnepélyt a Nemzeti Hírszkegy. elnök-lésével nyitották meg, majd Székely Jenő a Kereskedő Társulat elnöke üdvözölte a megjelenteket.

Ezután Fux Antal tanár mondott emelkedett, hatáson beszédet, ami után Vass László I. évfolyamu tanuló szavalt a kiforrott művészetet Juhász Géza főszerkesztelmi iskolai tanárnak súlyos tartalmi szépségű, tömör lendületű alkalmi versét, amelyet a *Hajdúföld* tegnapi számában közölt.

A volt tanulók nevében Németh Aladár mondott ünnepi beszédet s átadta az emléktáblát Greiner Mihály igazgatónak, aki hosszabb beszédben tett fogadalmat, hogy az iskola növendékeit ezután is az elesett hősök szellemében fogja vezetni, nevelni.

### A köztpénz körüli visszaéléseken csak állandó értékmérő bevezetése segíthet

**A korona ingadozása teljesen bizonytalanra teszi a hitelügyleteket. A magas kamat nagy részét értékbiztosításnak számolja el a spekuláció**

A legutóbbi napokban sok szó esett az ugynevezett köztpénzről, melynek lényegét a legtöbb lap megvilágította már egy erkölcsi, mint közgazdasági oldaláról. Ezek a vélemények meglehetősen eltérőek voltak. Szükségesnek tartottuk, hogy ebben a kérdésben a nacionalista oldal véleménye is elhangozzék s ezért felkerestük a nacionalista gazdaságpolitikai egyik képviselőjét, aki a köztpénzre vonatkozólag a következőket mondotta:

#### A köztpénz terén ma fennálló helyzetet a legtöbb közgazdász helyteleníti.

s ebben igazuk is van. Azok a módzatok azonban, amellyel a helyzeten javítani kívánnak, nem fognak javulást hozni.

Hogy álláspontomat teljesen megvilágítsam, rá akarok mutatni arra, hogy mi okozza a hitelügyleteknél ma fellelő és a békebeli viszonyokhoz alig hasonlítható magas kamatlábat. Aki ma pénzt ad kölcsön, az abban az esetben, ha csak így 8% kamatot kér érte, nem fog nyereséget elérni, sőt tőkéjének egy részét is elveszíti, mert az alatt az idő alatt, amíg a pénz kölcsön van adva

a magyar korona árfolyama rend szerint nagyobb mértékben csökken, mint amennyi a kamat formájában elérni vélt nyereség.

Ha pld. 0.80-as zürichi korona-árfolyam mellett 100.000 koronát adott kölcsön, akkor tulajdonképpen kb. 800 aranykoronát adott kölcsön. Ha már most ezt a 100.000 koronát egy év múlva kapja vissza, de időközben a korona zürichi árfolyama 0.80-ról 0.20-ra csökkent, akkor a visszakapott összeg már nem felel meg többé 800 aranykoronának, hanem csak 200 aranykoronának. Hogy emellett az irtózatoss veszteség mellett a kölcsönadó a 100.000 korona után még 8% kamatot is kap, az igazán nem játszik szerepet. Ezért áll tehát a klasszikus nemzetgazdaságtan ama tantétele, amely szerint normális hitelélet ingadozó valuta esetében lehetetlen.

Érdekes, hogy míg eddig a magyar nacionalista sajtó folyton azt támadta a bankokat, hogy tulajdonosai kamallábat fizetnek a betétekért, most, amikor a gazdasági élet maga kialakított egy olyan hitelformát, mely a bankokat jóformán teljesen elkerülte éppen azért, mert a bankok igazságtalan kamatlábpontikájukon változtatni nem akartak, ugyanez a sajtó a téves felfogástól vezettetve, akaratlanul is segítsé-

#### A leleplezés

Ezután a közönség átvonult az előcsarnokba, ahol a leleplezett emlékműre az egyházak képviselői mondtak áldást, és pedig Mezei Béla a ref., Huber Ferenc a kath., Farkas Győző a luteránus, Papp Gyula a gör. kath. egyház nevében.

A volt katonabajtársak nevében Varga Endre városi számvevő, volt 3-as honvéddandár, a fiú felső kereskedelmi iskola tanulók nevében Jókó Ferenc, a női felsőkereskedelmi iskola tanulói nevében Szeremley Ilona köszöntötte meg az emlékműt.

A felemelő ünnepély a Himnusz hangjai mellett ért véget.

gére siet a spekulációnak, amennyiben olcsó pénzt akar neki szerezni.

A fent megadott példánál azt látjuk, hogy abban az esetben, ha a magyar koronában kifizetett tőkét kölcsönadó veszteséget nem akar elérni, tulajdonképpen

legalább 300% kamatot kell kölcsönadott koronájáért kérnie.

Ebben az esetben az egy hétre eső kamat éppen 6%-nak felel meg. Már pedig egymagában ez is indokolja a magas köztpénzt.

A piacon kialakuló árat mindenkor a kereset és kínálat szabályozza. Pénzt kölcsön nem fog kintálni senki, ha tudja, hogy azon biztosan veszít. A kínált pénz ára, vagyis kamatja tehát legalább akkora, mint amekkor a pénz előrelátható értékesítkése. A pénzt, mint árut pedig éppen azért keresik a piacon, mert a pénz helyett olyan értékeket vásárolnak, amelyekkel nyereséget érnek el, vagy melyekkel legalább a pénz elértéktelenedését kompenzálják. A pénzt kölcsönbe vevők tehát mindig hajlandók a kölcsön kapott magyar korona után nagyon magas kamatot fizetni,

mert hisz tudják, hogy a tőzsdén elvégzett spekulatív munkával legalább annyit, de még többet is tudnak szerezni, mint amennyit a kölcsönvett pénzért fizetnek.

A kölcsönadott pénzért fizetett ugynevezett kamat tehát ma a folytonosan eső valuta esetén csak kisebb részben kamat, nagyobb részben a korona értékesítkésének parafizálására irányuló biztosítási járulék. (risicopremie.)

Ha már most azt követeljük az államtól, hogy amikor a pénznek a piacon kialakult szabad ára heti 6 százalék, akkor a jegyintézet kisebb tőzsdéi cégeknek 1-2 százalékos heti kamattal adjon pénzt, akkor az államot akarjuk károsítani, mert hisz

az állam lesz az, amely jóval többet veszít a kölcsönadott pénzen árfolyamban

(belértékekben), mint amennyit a kapott kamaton kap. Ha tehát az államnak ilyen alacsony kamatláb mellett való lombárdkölcsön adása bekövetkezik, akkor ugyanazt a jelenséget fogjuk látni, mint az ugynevezett kereskedelmi hiteleknel, ahol az állam milliárdokat veszített, a kölcsön igénybevevői pedig az állam adózó polgárainak pénzén súlyosan meggazdagodtak.

Nagyon veszélyesnek tartjuk, ha nem eléggé alapos ismeretekkel rendelkezők hamis véleményekkel veze-

tik félre a közvéleményt, bár természetesen feltételezzük, hogy ez jó hiszemben történik és nem hisszük, hogy akad kormány, amely az adózó polgárság terhére akármelyik érdekeltségnek is olyan hitelekkel nyújtana, amelyekből államot katasztrofális veszteségek érik, az érdekeltség pedig meg nem érdemelt haszonhoz jut.

Hogy mennyire megértik ezt a gondolatmenetünket a magyar agráriusok, akik mindenkor közelebb álltak a nemzeti gondolathoz, azt mutatja az a körülmény, hogy a magyar agrártársadalom eleve sine feltétel mellett kért hitelt a magyar kormánytól, hogy

kölcsönadott pénzért bízban állapítja meg

és így tekintve a buza stabil értékét, a magyar államot és ezzel az adófizető polgárok összességét veszteség nem érheti.

Mindezeket összefoglalva, azt hiszem, bátran vonhatom le azt a konklúziót, hogy a köztpénz körüli törlesztésség csak akkor szüntethető meg, ha a folytonosan változó nagyságú értékmérő helyett az állam újra stabil, állandó nagyságú értékmérőt teremt. És akkor meg fognak szünni azok a csodabogarok is, amelyeket a gazdasági életben csak azért fedezhetünk fel, mert törvényes stabil értékmérő hiányában a fogalmak összezavarodnak. Az ilyen közállapotok mellett történhetik csak meg az, hogy a ravaszabb, a kereskedelmi képzetesebb gyorsabban tud a helyzethez alkalmazkodni, a spekulációtól távol álló dolgozó középosztály pedig az állam által rákényszerített áldozatokkal gazdagítja a spekulációt és teszi tőkére önmagát.

A régi BÉKEIDŐBELI minőségben kapható ismét a közkezdelt  
**BALÁZS ÖDÖN-FELE**

**Bajuszpedrő**

a „Reménység” gyógyszerárban

Debreczen, Csapó-utca 22. szám.

**O.M.N.I.A**

Március 18-25-ig.

Világattrakció.

A SZEZON LEGNAGYOBB FILMSZENZÁCIÓJA!

**Sasok**  
**haldoklása**  
(SASFIÓK.)

Történet a nagy császár korából 2 részben 10 fejezetben.

I. RÉSZ.

A RÓMAI KIRÁLY.

Március 18-19-20-21.

II. RÉSZ.

AZ ÖSSZEESKÜVŐK.

Március 22-23-24-25.

Jegyelővétel.

## A Sesta-kert

(Panaszos levél)

Van Debrecennek egy része, amelyet a város értelmisége azelőtt is előszeretettel használt nyári tartózkodási helyül, ma pedig a rossz lakásvizonyok mellett telente nyáron állandóan ott lakik. Közvetlenül a város alatt, a Nagyerdő dényugati oldalán fekszik. A város arra fejlődik és az egyetemi építkezésekre való tekintettel is nagy a jövője. Mindennek ellenére jobban el van hanyagolva, mint a vármegye bármely községének akármely része.

Ez a városrész a Sestakert, három igen hosszú utcája van. A Komlóssy-ut, a Poroszlai-ut és Andrassy-ut. Az első két utcában minden egyes házban, az utóbbi utcában igen sok házban laknak állandóan intelligens családok. Ezekben az utcákban az egyik oldalon gyalogösvény sánc, a másik oldalon pedig csak a Poroszlai-uton van egy darabig rendez gyalogjáró. A háború előtt felszerelt és üzemben vett villanyoszlopokat a világitási vállalat leszereltette és csak minden harmadik negyedik oszlop t hagyott meg világitásra.

Ezeknek a hiányosságoknak a pótlása pénzbe kerülne ugyan, de nem annyira, hogy az a mai viszonyok között is éreztető lenne. A hiányokat pótolni kellene.

Van azonban ennek a városrésznek egy hihetetlen hiányossága is. Az, hogy egyik utcájából se vezet a másikba út. Annak, aki egyik utcából a másikba akar jutni, előbb be kell jönnie a városba. Ezen a hiányosságon pénz nélkül, az egyes szállók között meglevő, azonban lezárt dűlőutaknak egy-két helyen minden utcában való megnyitásával is lehetne segíteni.

Bővebb hit az, hogy a dűlőutak megnyitása a tolvajlásnak nyújtana alkalmat. A tolvaj nem jár arra, amerre a többi ember. Ezen az állapoton első sorban a gazda közönségnek kellene segíteni, a városi tanácsnak azonban városi szempontokból nem szabad egy percig se tovább tűrni azt, mert nem való Debrecenben.

Sestakeri lakók.

## NAPI ATROCITÁSOK

**Szemelvények a legújabb irodalmi társaság irodalmi beköszöntőjéből.** Most, hogy az Egyetértés nagy fuvója a „Baltazár Irodalmi és Lapidár Részvény-társaság” robusztus tüdejéből új életet lehelt a lapba, elmulasztatlan kötelességünknek tartjuk a beköszöntő vezércikk néhány érthetőbb kitételét, mint lapkiadó és irodalmi cselekményt közreadni.

„Nem fél igazságokat, hanem egész igazságokat fogunk szolgálni; nem vonatkozva és kényeztetve; hanem bátran és egyenesen.”

Mint látható, már ebből a mondatból is kiviláglik egy irodalmi újítás: a pontos vesszőnek, mint olyannak pártpolitikai szétválasztó szerepe a liberális mondat szerkezetben.

Ahoz a kálvinizmusához, amit hithűségével; de felekezeti türelmességével a „Nagytemplom”; világosságával, de okosságával a „Kollégium”; munkájával, szorgalmával, takarékoságával, tiszta erkölcsével; nemes magyar nemzeti öntudatával; de a világműveltség stb.

Kijelentjük, hogy mindez nem vice, hanem komoly és öntudatos beköszöntője a frissen kilehelt új szellemnek. Az Egyetértésnél létező elevenségnek, friss szellemnek nevezik. Írója pedig maga a Baltazár Irodalmi részvénytársaság létező ereje. Mi sem hirdetünk fél igazságot, ha kimondjuk, hogy vannak a világon nemcsak fél, hanem egész igazságtalanságok is. Ilyen például, ha valaki ezzel a stílussal és helyesírással szellemi irányítója lehet egy irodalmi társaságnak, a második gimnazistát pedig ugyanilyen dolgozat miatt megbuktatja a magyar nyelv tanára.

**Haladás a korral.** Nem azért haladás a Haladás páholy, hogy ne haladjon a korral. Erthető tehát,

hogy a főispáni installáció alkalmával nem kisebb férfiú személyesíti meg önmagában Debrecen szab. köm. városát, mint szentpéteri Kun Béla, a Haladás páholy nagymestere. Hát szó sincs róla, valóban nagy mestere ő a Haladásnak, de hogy ennyire eltolódjék jobb felé, sohasem hittük volna. Nemrégiben még a páholy ülésen tartott szónoklatot. Ha nem tévedünk, ez a forradalom idején történt. Ezzel a beszéddel

nem lehetne keresztyén és nemzeti irányban dolgozó főispánt fogadni és így igen sajnáljuk, hogy most új beszédet kell tanulnia. Igaz, hogy egy kissé fáradságos dolog és megérőltető, de hogyha megjön az ihlet, mindenem felülemelkedve felragad az égig. Odafont a légkör szent és étheri. Idelent pedig minden korszakot vígan körülbeleg, tehát sem nem szent, sem nem étheri, — csupán csak szentpéteri.

## A középosztály hivatott a nemzet vezetésére

**A zsidósággal szövetséget kötött főnemesség nemzetrontása**

„Főnemességünk történelmi értéke” cím alatt figyelemreméltó cikk jelent meg egyik legkitűnőbb publicistánk: Kiss Sándor tollából, az intranzigens nemzeti irányu „A Cél” című, kitűnően szerkesztett társadalmi folyóiratban.

A jeles szerző, aki egyben alapos történetbuvár és filozófus, egy pillantást vet a magyar nemzet ezer éves történelmére s a legszigorubb tárgyalgossággal fölhozott adatokkal mutatja ki, hogy

**„a mi főuraink, akiknek legnagyobb része idegen származású s lelkileg az évszázadok folyamán is idegen maradt a magyar lélektől,**

sohasem a nemzeti gondolat érvényre juttatásért harcoltak, hanem ellenkezőleg: mindig csak a maguk érvényesülését szolgálták s hatalmuk korlátlanására törekedtek. Ebben az igyekezetükben épenséggel nem törődtek a magyar nemzetnek életbe vágó érdekeivel. Növekvő hatalmukat arra használták föl, hogy az általuk hozott törvényeket a nép kizsákmányolásával a maguk gyarapítására érvényesítsék, ami által az oly gyenge bábkirály idejében, amilyen II. Endre volt, magukhoz ragadták a hatalmat és szabadon garázdálkodtak a kismemességben és a dolgozó népen. Csak azokat a törvényeket hajtották végre, amelyek öneik kedveztek. Az ilykép felidézett nagyfokú nyomor és általános fejetlenség adta meg az első lehetőséget

**a zsidók boldogulására.**

A nyerséret is kezében tartó főnemesség megtagadta a segítséget IV. Bélától, amikor a király a közelgő tatárjárás elleni védekezésre hadba szólította őket. Így lett a főurak pártoskodása és hazafiatlan magatartása első sorban okozója annak a nagy nemzeti katasztrófának, mely muhi pusztán a magyarságra szakadt. Századokon át a főurak pártoskodása és lázadása köti le a nemzeti erőket. Hunyadi Jánosnak, az egész keresztyén világ ragyogó, bálványozott hőisének és trónra került fiának sem tudták megbocsátani, hogy köznemesi származásuk dacára felbűk kerültek s épen olyan fondorlatokkal éltek ellenük, amelyeknek — sajnos — ma is látjuk eleven nyomait a nemzet választott és hivatott vezére: a Kormányzó személye és közjogi magas méltósága ellen.

Holló Mátyás halálával „meghalt az igazság” s ezzel elhárult a főurak önző törekvései elől a legfőbb akadály. Olyan királyt ültettek most már Szent István trónjára, akinek, mint ők mondták,

**„az ő kezükben legyen az üstöke.”** Így jutott a magyar trónra a cseh Ulászló, aki „Dobze László” néven lett leggyámoltalanabb figura a kirá-

lyok sorában, aki csakugyan báb volt a főurak kezében, s az országot így döntötték a legszomorubb koldusszegénységbe, ami ismét csak növelte a zsidóság gazdasági hatalmát. A királynak épp úgy, mint utódjának: II. Lajosnak nem volt tekintélye, az országnak nem volt pénze s így döntötte a főurak hazafisága másodsor is katasztrófába a nemzetet, mert így következett be a világverő s Bécsset megalázó nagy király halála után mindössze 36 évvel a mohácsi vész, mellyel megkezdődött a török hódoltság szomorú ideje.

A nemzet belátván, hogy szerencsétlenségét az idegen dinasztiaival összejátszó főnemesség okozta, a székesfehérvári országgyűlésen a csatátéren elesett II. Lajos helyébe Szapolyai Jánost választotta meg királynak, akit azonban meg is koronáztak. Nem tudott azonban belenyugodni a főnemesség, hogy a trónra — bár magyar — de köznemesi sorból származott ember került s a pártító főnemesség egy hónappal később Pozsonyban Habsburg Ferdinándot kiáltották ki királynak.

**Az a pártítás borzalmas szerencsétlenségeknek lett forrása.**

A másfél évszázados török uralom s az ország részekre szakgatása kiszámíthatatlan károkat okozott anyagi és erkölcsi javakban és emberben a magyar nemzetnek. A kipusztult magyar népesség helyébe ekkor tédtak be az országba a tót, szerb, oláh és német nemzetiiségek.

Azt a

**magyarosítást,**

amit az idegen dinasztia véghez vitt, a főnemesség támogatta és lehetővé tette az által, hogy a magyar nemzet nagy zömének akarata ellenére és az idegen uralom alól való szabadulási vágya dacára, következetesen keresztül vitte újabb és újabb Habsburg-király megválasztását, majd a család trón örökösödési jogának törvénybe iktatását.

Az 1848-at követő korszakban a mi főuraink támogatják leghathatósabbban a Habsburg nemzeti politikát

s türik a nemzetiségek nagyarányú térfoglalását, a magyarság rovására, gazdaságban és kulturában.

A főurak indítják meg a mozgalmat a zsidók egyenjogúsítása érdekében s ezzel, most már harmadszor és úgy látszik, véglegesen

**részabadják a nemzetet a zsidóságot.**

A főurak mint „Auslag gójak” ülnek be a jövedelmező bankok igazgatósági elnöki székeibe, úgy hogy a zsidó, aránylag csekély áldozattal megszerezzi a jól hangzó firmát és a jóakaratu semlegességet

annak a harcnak a számára, amelyet a magyarság gerince: a polgárság kiszípolozása céljából folytat.

**A főnemesség, mint a multban az abszolút uralkodó táborában volt, ma a legújabb nagyhatalomnak, a zsidóságnak szekerébe fogalja be magát**

s „a zsidósággal lép szövetségre a nemzetet szemben”. Amint a jeles szerző mondja: „a főurak most maguk nem rabolnak, mint a régiek tették az elmúlt századokban, ők csak szolgálatban vannak azon hatalomnak, amelyik kényére rabol és fosztogat a politikai tülekedés álta” kellett zavarosban... „az 1918 ban bekövetkezett zsidó forradalom és a nyomában járó országfeldarabolás előkészítői a zsidóság szolgálatába szegődött nagybirtokos főnemesség voltak”.

Különösen felszínre vetette most ezt a témát gróf Zichy Jánosnak a Nemzeti Casino Széchenyi-lakomáján tartott ünnepi beszéde, melyben azt kívánja, hogy az általa „történelmi osztályoknak” nevezett főuraknak és főpapoknak kell ismét átvenni a vezetést és pedig „vezetniük kell kizárólag a saját erejükkel”. S ezt a szónok azzal indokolja, hogy „csak az alapokból lehet újból építeni, mert villámcsapás zuzta össze az ősi tölgykoronát, legalább a gyökereket akarjuk megmenteni”. Ebben igazat adunk a grófnak, de azt nem vagyunk hajlandók egy pillanatra sem elhinni, hogy a nemzet életfájának a főurak és főpapok a gyökerei. A főurak már csak külföldre nyuló családi, vérségi összeköttetések folytán is többé-kevésbé

**nemzetközi elem**

gyanánt tekinthetők, hiszen még a legújabb időkben is akad nem egy olyan „magyar” mágus, aki 2—3 más nyelvet tökéletesen beszél és szívesebben használ, mint a magyar nyelvet. Csaknem annyira nemzetközi elem a főuri osztály, mint a zsidók, akiknél nem ritkaság, hogy az egyik testvér „magyar” kereskedő Budapesten, a másik „olasz” mérnök Nápolyban, a harmadik már yankee: orvos New Yorkban, míg az öreg család fő még mindig valahol Galiciában oktatja a pájeszes nebulákat a talmud titkaira.

A nemzet vezetésére csak az a népréteg hivatott, melyben a nemzeti érzés, a nemzethez való hűség és ragaszkodás a legerősebben él. Erős nemzeti érzés és hűség igazán csak az intelligens középosztályban található, és ha csakugyan az „arisztokrácia” hivatott a nemzet vezetésére, az semmiesetre sem lehet az idegenlelkű születési, hanem

**csupán a szellemi arisztokrácia és az erkölcsi arisztokrácia azok, akiknek kezében szívesen és megnyugtással láthatjuk a nemzet vezetését.**

Ez nemcsak nálunk van így, de talán sehol olyan szembeszökően és világosan nem mutatkozik e tétel igazsága, mint éppen nálunk s különösen mai válságos helyzetünkben.

Társadalomnak, törvényhozásnak, kormánynak a nemzet iránti elsőrendű és eleve elvárható kötelessége, hogy támogassa, erősítse azt az osztályt, mely a nemzet élet-halál küzdelméhez a legkeményebb, legelszántabb, legmegbízhatóbb harcosokat és vezetőket adja.

**Dr Komlóssy Imre.**

— Női kalapokat! A megérkezett Párisi és Bécsi modellek után legszívesebben fest, vasal és alakít 6 nap alatt a „Turul”. Piacz 32.

## Földigénylők jogosultságának megállapítása

A földreform végrehajtására kiküldött tárgyaló bizottság akként határozott, hogy a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva, arany és ezüst vitézségi érmesek igényjogosultságát az igénylők személyi adatainak egyenként leendő felülvizsgálásával fogja megállapítani. A tárgyalás következő sorrendben történik:

Március 21-én a hadirokkantak összeírásai jegyzékén 1—135, 22-én 136—278, 23-án 279—436 tétel alatt szereplőket, 27-én a hadiözvegyek névjegyzékén 1—135, 28-án 136—248 tétel alatt szereplőket, Március 29-én csütörtökön a jelentkezett hadiárva és a jelentkezett arany és ezüst vitézségi érmesek igényjogosultságát. A tárgyalás a városháza közgyűlési termében, vagy a mellette levő teremben d. e. 9 órakor kezdődik.

A jelentkezett igénylők névsora a városházán a katonai ügyosztály folyosóján megtekinthető. A tárgyaláson bárki megjelenhet s a jelentkezettek igényjogosultságához hozzászólhat. A törvény alapján nem juttatható ingatlan a nem magyar állampolgárok, az elmebeteg, gondnokság alatt levők részére, aki politikai jogaitól fel van függesztve, aki esőben volt vagy van, aki hadsereg behívójának nem tett eleget, aki büntett, vagy vétség miatt jogerősen elítéltetett vagy bírói eljárás alatt áll, aki a törvényes rendre veszélyes magatartást tanúsított, rendbontó, tékozló, iszákos, erkölcstelen, vagy munkakerülő életmódot folytat, akitől nem remélhető, hogy a társadalom hasznos és munkás tagja lesz, vagy akitől nem várható az ingatlan okos kezelése és ehhez képest ingatlant juttatásra közbeesülés szerint érdemtelen.

Azok a hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva, arany és ezüst vitézségi érmesek, akik a névjegyzékben nem szerepelnek és földhöz igényt tartanak, a városi előjáróságnál személyi okmányaikkal jelentkeznek.

A mezőgazdasági munkások, továbbá a törpebirtokosok és a közszolgálati alkalmazottak stb. összeírására későbbi határidő fog kitűzteni.

## PIACI ÁRAK

A debreceni piacon tegnap a következő árak alakultak ki:

**Terménypiac:** Buza 13800—14000, rozs 8800—9000, árpa 8800—9000, zab 9000—10000, tengeri 8200—6000 korona.

**Élelmiszerpiac:** Turó 280—300, juhturó 430—440, vaj 1100—200, fehér kenyér 168—78, barna 110—130, dió 200—220, dughagyma 280—300, vereshagyma 40—90, fokhagyma 100—20, káposzta 50—60, veres káposzta 80—90, savanyú káposzta 50—60, kelkáposzta 10—50, karfiol 50—100, cékla 18—20, karalábé 28—30, tej 90—95, tejfel 250—60, tojás 24—25, burgonya 35—45, citrom 26—40 korona.

**Huspiac:** Liba 1000—100, hal 800—900, marha 510, növendék 420—480, bárány 600, borjú 600, sertés 800—900 korona.

**Szárnypiac:** Káppan 2600—4000, tyúk 1600—3000, pulyka 6000—13000, liba 7000—10000, ruca 3—5000 korona.

## HÍREK

1923 március 16. (Péntek)

Prof.: Henriette, Kath.: H. Ribert

**Időjárás:** Hazánkban mindenféle volt többnyire kisebb eső. A hőmérséklet reggelre kissé süllyedt. **Időjelölés:** Hűvös idő várható, helyenként csapadékkal.

**Közművelődési Könyvtár** nyitva délelőtt 8-tól este 8-ig.

**Egyetemi Könyvtár** nyitva délelőtt 9 órától 1-ig. Délután 2—8-ig.

**Csokonai-színház** este fél 8 órai kezdettel „Lili” operett. D) bérlet.

**Az Evangélikus Fittéregylet közgyűlése** délután 5 órakor Miklós utca 3. sz. alatt.

**A Népszerű Főiskola előadást tartanak:** Illyefalvi Vitéz Géza és Márton Béla egyetemi tanárok 5 és 6 órakor a kollégiumban.

**Apollo-mozgó** 5—7—9 órakor: Ut a boldogság felé.

**Omnia-mozgó** 5—7—9 órakor: Három világrészen keresztül.

**Uránia-mozgó** 5—7—9 órakor: Ezren egy ellen.

**Vigszínház-mozgó** 5—7—9 órakor: Fiacskám.

**Gyógyszertárak** közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Ángyal, Muraközy, Bocskay, Magyar Korona.

**Ha jót, olcsón akar venni, keresse fel a**

**„HANGYA”** üzleteit. Főútel Rózsá-utca 4. Fiókai a város minden részében.

Likörökben, cukorkákban, sajtokban, ugyisint az összes csemege és fűszerárakban alacsony áron nagyválaszték.

**— Finn költő a Kormányzóhoz.** Budapestről jelentik: A Kormányzó kihallgatáson fogadta Baán Aladárt, a Petőfi Társaság tagját, aki átnyújtotta Manninen Ottó kiváló finn költő Petőfi-kötetének a Kormányzó részére felajánlott példányát, amely Petőfi 50 költeményének a finn közönség által nagy érdeklődéssel fogadott finn fordítását tartalmazza. A Kormányzó a finn költő munkáját meleg szeretettel fogadta.

— Jön: Vörös keztű, Csillaghullás, Páter Szergiusz.

**— Új vonatatlakozások.** Március 13-tól kezdődik a 4227 vonat Füzesabonyból az 1501. gyorsvonat csatlakozásának bevétele után késve 16 óra 40 perckor indul. Ezzel a változtatással Sajóhely Szerencs-Kassa-Miskolc felől a közvetlen csatlakozás Füzesabonyon át Tiszafüred-Polgár felé ismét helyre lett állítva.

**— Emeltek a borbélyok.** Március 15-től kezdve ismét emelték az ár-szabályt a borbélyok. Mártól kezdve borotválás fésüléssel az I. osztályú üzletekben 80 korona, II. osztályú üzletekben 70 korona, hajvágás géppel 150, illetve 120, ollóval 200, illetve 140 korona.

— Jön: Vörös keztű, Csillaghullás, Páter Szergiusz.

**Jól figyeljünk! Kostya János**

**TOKA!!!**  
fűszer, csemege  
italok  
nagy raktára  
Szent Anna-u. 1.

Husvétii Csokoládé, Bonbonok  
Teák, rumok, likörök, cognacok.  
Pezsgők, borok.

Saját termései **Rizling bor 140 kor.**  
3 éves órizling 180 kor.  
**Tisztánkezelte FÜSZERÁRUK**  
Naponta friss tej, vaj, turó, tejfel, csemege sajtok. — Saját készítésű befőttek, a legolcsóbb napi árban kaphatók.

Teljes tisztelettel  
**TOKA FERENCZ.**

**— Katonaszökevény rejtgetett.** A debreceni kir. törvényszék **Ujfalussy József** elnöke alatt működő büntetőtanácsa tegnap délelőtt **Oldh Margit** szentlőrinci illetőségű leányt vonta felelősségre, aki a vád szerint **Bernát József** törzsőrmestert, aki megszökött csapattestétől, a lakásán rejtgette. **Balogh István** kir. ügyész fegyveres haderő ellen elkövetett bűntettrel vádolta a leányt, aki azzal védekezett, hogy nem tudta, miszerint Bernát szökésben van, mert neki azt állította, hogy kórházi ápolat s üdülés végett jött haza. A bíróság dr. **Pórszász Károly** ügyvéd védőbeszéde után, aki kimutatta, hogy a vád nem állhat fenn, felmentette a leányt.

**— Társadalmi és egyesületi élet.** A **Debreceni Ipartestület** márc. 25-én délelőtt 9 órakor a testület disztermében huszonegyedik évi rendes közgyűlést tartja. Tárgysorozat: Előkijelentés. Előjáróság jelentése az Ipartestület 1922. évi működéséről. Az Ipartestület 1922. évi zárszámadásának beterjesztése, a számvizsgálók jelentése, a felmentvény megadása. Az 1923. évi költségelirányzat megállapítása. 12. rendes és 18. póttag választása. 3. számvizsgáló választása. Indítványok. Állásfoglalás az építkezések sürgős elrendelése tárgyában. Az 1922. évi zárszámadás a hivatalos órák alatt az ipartestületnél megtekinthető.

**A Jótékony Nőegylet filmestélye az Urániában.** A Jótékony Nőegylet 20-án, kedden este tartja negyedik filmestélyét az Urániában. Ezuttal a „Csillaghullás” című érdekes drámat sikerült lekötni a rendezőségnek. Ezt megelőzőleg egy remek irredenta drámat, A „fekete toborzó” az Egyetértés működő társaság fogja játszani általánosan elismert kitűnő előadásban. Az előadás kezdete ez alkalommal pont fél 9 órakor lesz. Jegyek az Uránia pénztáránál a rendes árban kaphatók.

**A Magyar Evang. Ker. Diák-Szövetség** debreceni szervezete 16-án, pénteken este 8 órakor tartja műsoros szeretetvendégségét a ref. kollégiumi internátus étkező termében (kollégium, második udvar). A nagy sikerűnek ígérkező estély műsora a következő: Megnyitó beszédet mond dr. Tankó Béla egyetemi tanár, diszelnök. Szavaz Gabala Ibolya bh. Hegedűszó, előadja Nagy Sándor jh. A ker. diakomozgalmat ismerteti és a budapesti országos konferenciáról beszámol Lávay Zoltán főtitkár. Énekduett, előadják Bihari Rózsa és Kovács Margit. Szavaz Boda Ferenc th. titkár. Bibliát magyaráz dr. Révész Imre lelkész, a szeniorosztály elnöke. A rendezőség kéri a meghívott szeniorokat, hogy a szeretetvendégségre szánt dolgokat péntek [d. u. 3 és 5 óra közt] küldjék el a kollégiumi internátusba.

Mielőtt arany vagy ezüstmű ajándékot vásárolnánk, el ne mulasszuk megtekinteni Debrecen legrégibb ékszerüzlete kirakatát, nagy raktárát és olcsó árait **Széchenyi-u. 1.**

**TOKA!!!**  
fűszer, csemege  
italok  
nagy raktára  
Szent Anna-u. 1.

Husvétii Csokoládé, Bonbonok  
Teák, rumok, likörök, cognacok.  
Pezsgők, borok.

Saját termései **Rizling bor 140 kor.**  
3 éves órizling 180 kor.  
**Tisztánkezelte FÜSZERÁRUK**  
Naponta friss tej, vaj, turó, tejfel, csemege sajtok. — Saját készítésű befőttek, a legolcsóbb napi árban kaphatók.

Teljes tisztelettel  
**TOKA FERENCZ.**

**Az Egyesült Ker. Nemzeti Liga** közigazgatási és közgazdasági szakosztálya március 15-én d. u. 6 órakor a Nemzeti Hiteletintézet helyiségében ülést tart, amelynek tárgya a közigazgatási reform és többtermelés. A szakosztály egy konkrét tervezetet tárgyal, mely felöleli a közigazgatás politikai részének korszerű és szükséges reformját községi és törvényhatóság ösi önkormányzatnak teljes épségben tartásával. Kiemelten foglalkozik a tervezet a gazdasági közigazgatásnak égetően szükséges reformjával a többtermelés szempontjából. A tervezet részletesen foglalkozik a napirend összes nagy kérdéseivel, u. m. a pénzügy reformjával, [fogyasztási érdeke védelemmel (drágaság letörése)], a szellemi és testi munka érdekeivel, a földreform és iparfejlesztéssel, munkaalakmak megteremtésével.

**Cigány-bál.** A Magyar Cigányzenészek Országos Egyesülete f. évi március hó 21-én, az Albert főle Belvárosi Étterem összes termeiben nyugdíjintézménye javára jótékony cölü cigány-bált rendez.

— Jön: Vörös keztű, Csillaghullás, Páter Szergiusz.

**— 250 fejját loptak.** A balmazújvárosi csendőrség letartóztatott egy tolvajbandát, amelynek tagjai a temetőket fosztogatták s rövid idő alatt a balmazújvárosi ref. temetőből 50. a katolikus temetőből pedig közel 200 fejját loptak el. A tolvajszövetkező tagjai **Eszenyi János** és **István, Róza Péter** és **István, Sós István** közel félmillió korona értékű fejját loptak el, de ezenkívül számos más betörés is terhelte lelkeiket. Bekísérték őket a debreceni kir. ügyészség fogházába.

**— Feladatrendszerek.** Ilyen címen ismerteti a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon dr. **Illyefalvi Vitéz Géza** egyetemi professzor azokat a fizetési rendszereket, amelyek szerint a munkásnak bizonyos mennyiségű munka után jár a maximális munkabér. Utána 6 órakor dr. **Márton Béla** felsőkeres. iskolai tanár az öltözködés, táplálkozás és lakás problémáit világítja meg emberföldrajzi szempontból. Holnap szombaton **Heger Flóris** „Petőfi és a germán irodalom” dr. **Pap Károly** pedig „Petőfi költészete” címen ad elő.

**— Árad a Tisza.** Szegedről jelentik: A Tisza kiáradt. Szegeden elöntötte a házakat és a vetéseket.

**— Az árvízvesedelemmel szemben sürgős intézkedéseket foganatosítottak.**

**— A kitanult mosonó.** Jelentette a Hajdúföld, hogy a rendőrség letartóztatta **Czibók Pálné** több rendbeli lopás, orgazdaság miatt. **Czibók Pálné**, aki foglalkozására nézve mosonó és takarítónő és csak jobb helyekre jár, volt az, aki legutóbb egy fiatalkorut padlásbetörésre bujtott fel. **Czibók Pálné** letartóztatásakor a szülészeti klinikán feküdt s míg gyermekét megszülte, ott is őrizték. Gyermekét pár nap múlva kiszenvetett. Mikor **Czibók Pálné** felgyógyult s át akarták szállítani a rendőrségre, **jeleneteket rögtönzött, lefeküdt a földre és sehogy sem akarta követni a detektívet.** Nagynőhezen bevitték a rendőrségre. Mikor át akarták szállítani az ügyészségre, **ujra elől kezdte a komédiát,** sikoltozott, botrányt csinált. A detektívek erre eredeti módszerhez folyamodtak; elhitették vele, hogy az ügyészségen szabadon bocsátják. **Czibók Pálné** erre rögtön meggyógyult, magához tért, **színe futólépésben ment az ügyészségre,** ahol azonban természetesen nem bocsátották szabadon.

— Eladó dolgait kockázatos árverés nélkül órák alatt eladja a „Remény” Piac 85. Nyílt üzlet. Felvétel egész nap. Díjtalan kiállítás. — Telefon 466.

— A volt 3-as honvédek és népfelkelők bajtársi egyesületének vigalmi bizottsága által Derecskén március 11-én megtartott műsoros estélyen felülfizettek: dr. Lehotzky István 200, Kiss Ferenc 200, dr. Ertesy Péter 500, Fülöp Sándor 200, Lázár Adolf 200, Ravazdy Barna 200, Pataky Sándor 200, Bakó András 100, Hang Rezső 100, Pein Rezső 100, Meisner András 100, N. N. 80, Zivuska Ferenc ezredes 800, Piribauer András 200, Maklár Mihály 10, Madarász Kálmán 500, Tóth Sarlay József 1000, G. Nagy Lajos 200, dr. Szilágyi Pál 200, Weinberger Lajos 50, Zakány Lajos 50 koronát.

## SZÍNHÁZ

Színházak és mozgószínházak közleményei

Timár Ilia ma egyik legkedvesebb szerepét: Lili-t játssza.

Aranyember, Jókai híres színműve holnap este kerül előadásra!

Szombat délután Bob herceg.

Sasfőnök bemutatása vasárnap veszi kezdetét. Ha látni akarja a világ legszebb filmjét, úgy válassza meg idejében jegyeit.

Omnia: Péntek, szombat: Három világ-részen keresztül. Idegen országok, ismeretlen exotikus világreszek pompás vidékein játszódik le, egy izgalmas érzékfeszítő cselekmény keretében.

Vígjátékban Fiacskám! Leírhatatlan siker között hódította meg a közönség szívét. Amerika legbájosabb gyermekszínesze: Jackie Coogan!

Orkányszerű tapsvihar kíséri Macistát Ezeren egy ellen filmben.

Vasárnap: Fazekas Mihály, Debrecen szűz öltöjének népregeje Lúdas Matyi legszenzációsabb magyar film az Urániában. Jön: Krisztus-film!

## TESTEDZÉS

A DMTK vasárnap, március 18-án délelőtt 9 órakor az Állomási iskola termében tartja rendes évi tisztújító közgyűlését, amelyen a tagok feltételül jelenjenek meg.

## KÖZGAZDASÁG

Csak deflációs politikával lehet segíteni a koronán

Az utóbbi időben nagyon sok panasz hallatszik a kereskedelmi hitelek megszorításával kapcsolatos pénzügyi problémákról. Sokan már a kereskedelmi forgalom tökéletes megbénulásának rémképét látják maguk előtt és egyre jobban sürgetik a defláció megszüntetését és oly tömegű pénzmennyiségnek a piacra dobását, hogy az ama rendkívüli mértékben érezhető pénzügyi segítséget. Ennek a véleménynek képviselői egyáltalán nem veszik számba azt a tényt, hogy nem az infláció a korona romlásának szükségszerű következménye, hanem ellenkezőleg

az infláció következménye a korona romlása.

A magyar pénzügyi politikának elsősorban az infláció megakadályozására kell irányulni, hiszen ez nemcsak a korona rontását, hanem a költségvetés oly aránytalan megterhelését is jelenti. A köztisztviselői fizetések állandó emelésével, amely végeredményben csakis kedvezőtlen következményekkel járhat, az általános drágulás Magyarországon minden tekintetben végzetes lehet. Egy olyan lendületesen megújuló drágasági hullám, amelynek előjele ma már érezhető, ütemével hamar felülmúlja a korona romlásának tempóját és

az árakban oly aránytalan eltolódásokat idézne elő, amelyek a világarbitást jelentősen tulbaladnak.

Legfőbb export cikkeink versenyképessége már a mai árak mellett is erősen veszélyeztetve van és a további emelkedés a magyar export versenyét megbénítaná.

A drágasági hullám ezzel szemben maga után vonja a behozatal aránytalan megnövekedését, hiszen a drágulás megindulásakor mindenki a még érvényben levő alacsonyabb árakon akar magának árukészletet gyűjteni. A kormány mai politikája tehát csakis deflációs lehet és ennek egyik eszköze a kereskedelmi hitelek megszorítása, a mely annál is inkább teljesen jogosult, minthogy a kereskedelmi hitelek címén felvett összegek ma ugysem az egyes áruk beszerzését szolgálják, hanem tisztán köztulajdoni üzletekben, vagy értékpapír spekulációkban vannak lekötve.

## H TÖZSDE

Magyar korona: 17.

Zürichi zárlat

Berlin 258, Hollandia 21215, Newyork 537<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, London 25244, Páris 3285, Milano 2575, Prága 1595, Budapest 17, Belgrád 552<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, Bukarest 244, Varsó 118, Bécs 74<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, Osztrák bélyegzett 75, Szófia 337.

Devizaközp. hiv. ár.

Napoleon pénz 11600, Belgrád 81<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—33<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, Amsterdam hollandi forint 1232—62, Bukarest lei 14<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—15<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, Kopenhága dán kor. 594—614, Krisztiania norvég korona 563—83, London angol font 14625—925, Berlin 15—17, Milano lira 148—54, Páris frank 188—98, Prága szokol 92<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—96<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, Stockholm svéd kor. 827—57, Zürichi svájci frank 580—600, Bécsi osztr. kor. 440—61, Newyork dollár 3110—185, Brüsszel belga frank 162—70, Szófia leva 18<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—19<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, Varsó lengyel marka 6<sup>1</sup>/<sub>2</sub>—7<sup>1</sup>/<sub>2</sub>.

## REGÉNY

TÓTH TIZEDES  
KIRALYSÁGA  
IRTA GYULA DIÁK

(Folytatás) 17

Küllös ébredt elsőnek. Utána meg az öreg Horváth, Aztán Cergut.

Mire a többiek kitörültek szemükből az álmot, Küllös már mosakodott is.

— Hunnáj vötte kend a vizet?

— Csodálkozott Vig Sándor — sz két nap óta még kortyivóvizet is alig tanáltunk!

— No ücsöm, van itt annyi, hogy sok is. Csak azt nem tudom, vajjon ivásra is jó-e?

Ugy is volt. A kis száraz földpup körül, mely szelid kis sziget volt a süppedő környezetben az ingoványos talajon itt-ott tisztább vizű erek is folytak alig látható lassúsággal. Nő-sza igyekeztek a legények. Hanem ki bokaig, ki térdig sülyedt a zöld, cuppogó sárba. De azért mosakodtak valahogy.

Csak a káplár aludt meg a két társa. Mélyen halálos kimerültséggel. Az emberek elnézték őket. Nyakig sárosak voltak mindannyian, az arcuk, kezük tele tépéssel, karmolással, ruhájuk sok helyt kiingyosodott, am ez mind semmi sem volt ahhoz a három emberhez: a tizedeshoz, Kónyához és Kincseshez képest. Valahogy meglátszott az, hogy a kétségbeesés dühbe hajlította őket az éjjeli külön vállalkozásban. Hi-

szén ahogy most körülnéztek, látták, hogy istenkísértés lehetett az. Bármerre néztek a kis földpupról, mindenütt a zöldmohos, fatörmeléssel meg sással borított, de valóságban süppedő, minden teher alatt engedő talajban állottak a vastagtörzsű, öreg fák. Itt bizony, tényleg csak úgy lehetett előremenni, ha az ember az egyik fatól a másikhoz ugrott s közben vigyázott, hogy szemhunyásnál hosszabb ideig ne igen hagyja a lábát a hullott fagon. Az Isten csodája volt, hogy ideoig jutottak az este. Avagy tán, akkor még nem lett volna ennyire a lucskos talaj?

Akárhogy volt is: amit a tizedes tett, mikor éjjel nekivágott annak a sárbírodalomnak, azt józan eszű ember nappal se merte volna megkísérteni. Ezt csak a kétségbeesés sughatta.

Szegény Kónyának még a zsebei is tele voltak iszapos sárral. Még a füle is. Hanem a pusztája az száraz volt. Tölténytáskájuk pedig rá volt kötözve fegyverük tuskéjére. Uglátszik utközben kötötték fel, hogy el ne ázzon, ha elmerülnek.

— No komám — mondotta Vig Sándor az Andrisnak, mikor szemügyre vették a három embert — ajálom, hogy faragjunk evezőket, oszt' ülünk be a csajkánkba, mer' imhol megfuladunk, mint az egy hetes kutyakölyök.

— En meg asszondom komám, hogy mászuuk föl a fakra, oszt' egyiknek az ágáról kapaszkodjunk a másiknak az ágára, mer' másképp sárba veszünk, mint a buzsáki disznó.

Hát bizony siralmas állapot volt. (Folyt. köv.)

Kiadó: A Hajdúföld Lapkiadó Vállalat.

## Aranyat,

ezüstöt, drágaköveket a legmagasabb napi áron beváltok

KRÁMER, Simonffy 17.

Eperjesi menteleposztály.

102—1923. sz.

## Tenyézmén árverése

Az eperjesi menteleposztály egy drb 20 éves, angol félvér ménje március 20-án 9 órakor a debreceni mentelep laktanyájában nyilvános árverésen kistenyészőnek eladatik.

Árverezők kizárólag kistenyészők lehetnek, kik ebbeli minőségüket illetékes hatósági bizonyítvány felmutatása mellett igazolni kötelesek.

Eperjesi menteleposztály. (Debrecen, mentelep.)

## MEGJELENT A TALMUD MAGYARUL

Luzsénszky Alfonz fordításában és kiadásában. Ára 300 korona.

Előjegyezhető s pár nap múlva az új rendelés megérkezése után kapható a Hajdúföld kiadóhivatalában.

## Az előkelő társaság délutáni találkozóhelye a „JOST cukrászda”

(KOSSUTH LAJOS. U. 1.)

Minden délután zene. Ebéd után a legkitűnőbb feketekávé.

## Apró hirdetések

Ólmos bármily mennyiségben vesz lapunk kiadóhivatala.

Butorozott szoba azonnal kiadó két fiatal ember vagy házaspár részére konyha használatával Honvéd u. 9

Kifutó este 6 órától 10 óráig felvétetik lapunk kiadóhivatalában. — Jelentkezni lehet a kiadóban egész nap.

Eladó kert kisebb épülettel István ut. 29. Értekezni Miklós-u. 21.

Husfőtölés pontosan és kifogástalanul Zöldfa-utca 3. sz. alatt.

## Aranyat,

ezüstöt, briliánsot a legmagasabb áron vásárol Káptai ékszerkeskedő, Piac-u. 19. II. em. Telefonhívásra házhoz megy. Telefon-szám 624.

Tanulóleány fizetéssel felvétetik Piac-u. 59. sz. alatti könyvnyomdában.

Jó írással bíró és jól számolni tudó kisasszony írásbeli teendők elvégzésére felvétetik, sajátkezűleg írt ajánlatok személyesen adandók át, ki már üzletben volt és gyakorlati bir előnyben részesül. Fél-egyházy János.

## Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olesón beszerezni tessék VÉGHEZ menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben.)

## Mauthner-féle

világhírű konyhakerti és virágmagvak

## őriási választékban

a legolcsóbban kaphatók

## „Hangyá”-ban.

Kisvárdai Apolló mozgó

egészségi okokból másfél esztendőre

## bérbeadó.

(Kormányhatósági engedélyes)

A bérösszeg, bérüzleti szerződés a belügyminiszter jóváhagyásakor lesz egy összegben kifizetendő. Bővebb felvilágosítást nyújt az engedélyes.